

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU

Odjel za medicinu rada

**OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI
U HRVATSKOJ 2005. GODINE**

/prethodni podaci/

autor:

prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, dr. med.

suradnici:

Karmela Rutar-Kožul

Mario Hemen, ing.

Kolovoz 2006.

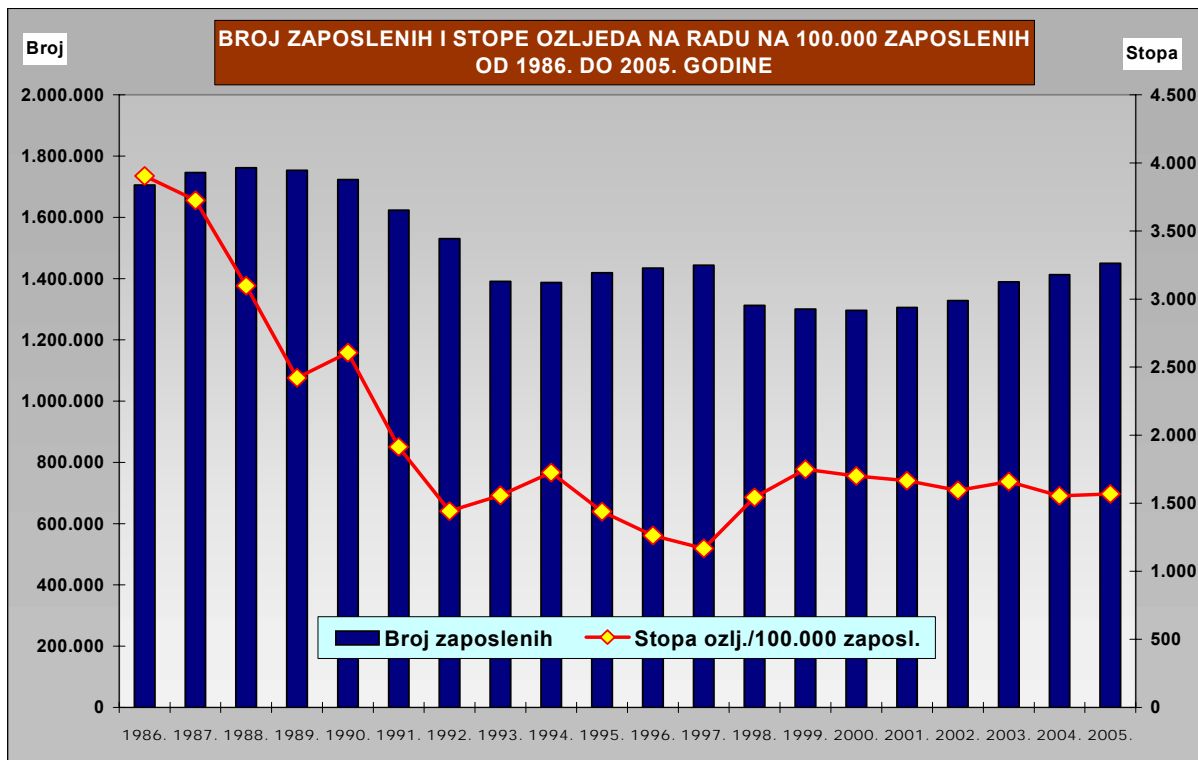
OZLJEDE NA RADU U HRVATSKOJ U 2005. GODINI

Ozljeđe na radu se u Republici Hrvatskoj prate putem individualnih prijava o ozljedi na radu koje se temeljem Pravilnika o uvjetima i postupku ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja s osnove ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 32/2003), u roku od 30 dana od nastanka ozljede na radu, prijavljuju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Ukoliko je ozljeda na radu priznata, jedan primjerak prijave dostavlja se i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo gdje se ozljede na radu prate u skladu s metodologijom Međunarodne organizacije rada (ILO).

U 2005. godini su u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo zaprimljene 22.738 prijave ozljeda na radu. U odnosu na 2004. godinu to je povećanje ukupnog broja ozljeda na radu za 3,6%. Povećani broj ozljeda na radu odnosi se uglavnom na ozljede nastale na putu do posla odnosno s posla.

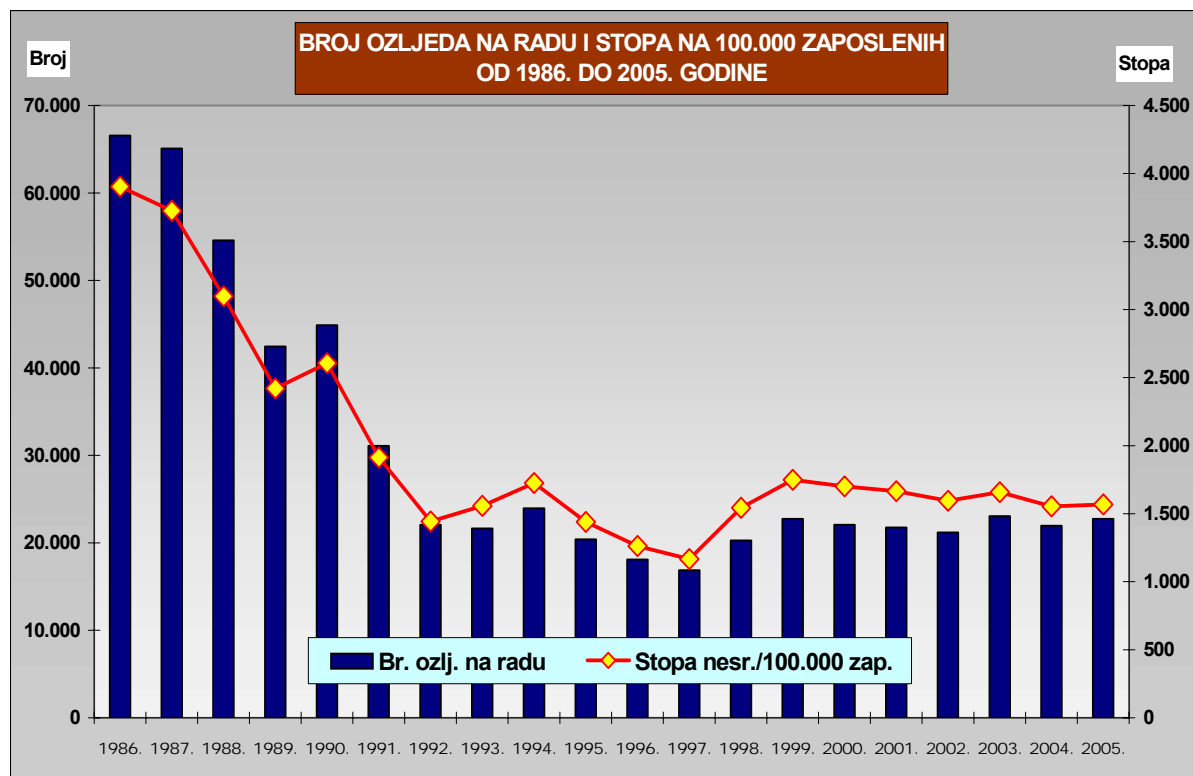
Na Slici 1. prikazana je učestalost ozljeda na radu u Hrvatskoj u 20-godišnjem razdoblju 1986 - 2005. godina, s obzirom na stopu ozljeda na radu na 100.000 zaposlenih.

Slika 1.

Na Slici 2. prikazan je ukupan broj ozljeda na radu u Hrvatskoj u 20-godišnjem razdoblju 1986 - 2005. godina, te stopa ozljeda na radu na 100.000 zaposlenih.

Slika 2.

Najveći broj ozljeda na radu u 2005. godini odnosno 78,7% dogodio se na samom radnom mjestu, a 21,3% na putu do posla ili s posla. S obzirom na spol ozljeđeni na poslu su bili u 72% slučajeva muškarci, a samo u 28% žene. Međutim dok muškarci u 86,8% slučajeva stradaju na samom radnom mjestu, a u samo 13,2% na putu; žene više stradaju u dolasku na i s posla (57,4%). U 2005. godini poginule su 62 osobe od čega su 55 ili 88,7% stradale na samom radnom mjestu. Za 28 radnika su zaprimljene prijave o ozljedi na radu dok su za ostalih 34 podaci dobiveni na temelju prijava Državnom inspektoratu.

Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu u 2005. godini

	DJELATNOST	Broj ukupno ozlijeđenih (na radnom mjestu i na dolasku odnosno odlasku s posla)			
		Ukupno	Muški	Žene	Poginuli
	UKUPNO 01 - 99	22738	16443	6295	62
01	POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA	559	509	50	6
02	ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE POVEZANE S NJIMA	505	490	15	5
A	POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	1064	999	65	11
05	05 RIBARSTVO, MRJESTIL. I RIBNJACI; USL. U RIBARSTVU	20	18	2	2
B	RIBARSTVO	20	18	2	2
10	VAĐENJE UGLJENA I LIGNITA; VAĐENJE TRESETA	1	1	0	0
11	VAĐENJE I USLUŽNE DJEL. U VEZI SIROVE NAFTE I ZEMN. PLINA, OSIM ISTRAŽIVANJA	27	24	3	1
12	VAĐENJE URANOVIIH I TORIJEVIH RUDA	0	0	0	0
13	VAĐENJE METALNIH RUDA	1	1	0	0
14	VAĐ. OST. RUDA I KAMENA	88	73	15	1
C	RUDARSTVO I VAĐENJE	117	99	18	2
15	PROIZVODNJA HRANE I PIĆA	1120	941	179	1
16	PROIZV. DUHANSKIH PROIZV.	16	11	5	0
17	PROIZVODNJA TEKSTILA	138	100	38	0
18	PROIZV. ODJEĆE; DORADA I BOJENJE KRZNA	314	210	104	0
19	ŠTAVLJ. I OBRADA KOŽE; PROIZV. KOŽNIH PROIZVODA	101	55	27	0
20	PRERADA DRVA, PROIZV. PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSIM NAMJEŠTAJA; PROIZV. PREDM. OD SLAME I PLETARSKIH MATERIJALA	589	453	46	1
21	PROIZVODNJA CELULOZE, PAPIRA I PROIZV. OD PAPIRA	203	180	23	0
22	IZDAVAČKA I TISKARSKA DJELATNOST, TE UMNOŽAV. SNIMLJENIH ZAPISA	126	86	40	0
23	PROIZVODNJA KOKSA, NAFTNIH DERIVATA I NUKLEARNOGA GORIVA	151	84	67	2
24	PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA	251	204	47	0
25	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	154	131	23	0
26	PROIZV. OSTALIH NEMETAL. MINERALNIH PROIZVODA	459	413	46	3
27	PROIZVODNJA METALA	375	344	31	0
28	PROIZV. PROIZV. OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME	834	771	63	0
29	PROIZVODNJA STROJEVA I UREĐAJA, D. N.	376	337	39	1
30	PROIZVODNJA UREDSKIH STROJEVA I RAČUNALA	7	4	3	0
31	PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH STROJEVA I APARATA, D.N.	231	178	53	0
32	PROIZVODNJA RADIO-TELEVIZ. I KOMUNIKAC. APARATA I OPREME	44	20	24	0
33	PROIZVODNJA MEDICINSKIH, PRECIZNIH I OPTIČKIH INSTRUMENTATA TE SATOVA	17	6	11	0
34	PROIZV. MOTORNIH VOZILA, PRIKOLICA I POLUPRIKOL.	106	93	13	0
35	PROIZVODNJA OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	1374	1307	67	3
36	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA, OSTALA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, D. N.	371	338	33	0
37	RECIKLAŽA	60	54	6	0
D	PRERAĐIVAČKA DJELATNOST	7417	6429	988	11
40	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM	412	324	88	1
41	SKUPLJANJE, PROČIŠĆAV. I DISTRIBUCIJA VODE	233	201	32	0
E	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM I VODOM	645	525	120	1
45	GRAĐEVINARSTVO	2665	2423	242	20
F	GRAĐEVINARSTVO	2665	2423	242	20

Tablica 1. – nastavak

	DJELATNOST	Broj ukupno ozlijeđenih (na radnom mjestu i na dolasku odnosno odlasku s posla)			
		Ukupno	Muški	Žene	Poginuli
50	TRGOVINA MOT. VOZILIMA I MOTOCIKL.; ODRŽAVANJE I POPRAVAK MOT. VOZILA I MOTOCIK.; TRGOV. NA MALO MOT. GORIVIMA I MAZIVIMA	170	144	26	0
51	TRGOVINA NA VELIKO I POSREDOVANJE U TRGOVINI, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	986	728	258	2
52	TRGOVINA NA MALO, OSIM TRGOV. MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA; POPRAVAK PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	1084	828	256	3
G	TRGOVINA NA VELIKO I MALO, POPRAVAK MOTORNIM VOZILA I MOTOCIKLA TE PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU	2240	1700	540	5
55	HOTELI I RESTORANI	724	550	174	0
H	HOTELI I RESTORANI	724	550	147	0
60	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVOVODNI TRANSPORT	785	643	142	2
61	VODENI PRIJEVOZ	47	43	4	0
62	ZRAČNI PRIJEVOZ	17	8	9	0
63	PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU; DJELATN. PUTN. AGENCIJA	275	205	70	1
64	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	630	440	190	1
I	PRIJEVOZ, SKLADIŠTENJE I VEZE	1754	1339	415	4
65	FINANC. POSREDOVANJE, OSIM OSIGURANJA I MIROVINSKIH FONDOVA	270	124	146	0
66	OSIGURANJE I MIROV. FOND., OSIM OBVEZNOGA OSIGUR.	55	24	31	0
67	POMOĆNE DJELATNOSTI U FINANIJSKOM POSREDOVANJU	8	3	5	0
J	FINANIJSKO POSREDOVANJE	333	151	182	0
70	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	42	30	12	0
71	IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA I PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	13	12	1	0
72	RAČUNALNE I SROD. DJELAT.	25	12	12	1
73	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	53	27	26	0
74	OSTALE POSLOVNE DJELATN.	646	456	190	1
K	POSLOVANJE NEKRETNINAMA, IZNAJMLJIVANJE I POSLOVNE USLUGE	779	538	241	2
75	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	1909	1231	678	2
L	JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	1909	1231	678	2
80	OBRAZOVANJE	812	442	370	1
M	OBRAZOVANJE	812	442	370	1
85	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1504	880	624	0
N	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1504	880	624	0
90	UKLANJANJE OTPAD. VODA, ODVOZ SMEČA, SANITAR. I SL. DJELATNOSTI	337	286	51	0
91	DJELATNOSTI ČLANSKIH ORGANIZACIJA, D. N.	41	21	20	0
92	REKREACIJSKE, KULTURNE I SPORTSKE DJELATNOSTI	295	195	100	0
93	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	77	57	20	1
O	OSTALE DRUŠTVENE, SOCIJALNE I OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI	750	559	191	1
95	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	1	0	1	0
P	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	1	0	1	0
99	IZVANRITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	4	2	2	0
Q	IZVANRITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	4	2	2	0

S obzirom na djelatnost i apsolutni broj ozljeda na radu u 2005. godini kao i godinu ranije, najveći broj ozljeda na radu je zabilježen u prerađivačkoj djelatnosti (7.417 ili 32,6% ukupno; 6.429 ili 35,1% na samom radnom mjestu), građevinarstvu (2.665 ili 11,7%; 2.423 ili 13,5%), djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu (2.240 ili 9,9%; 1.700 ili 9,5%), javnoj upravi i obrani i obveznom socijalnom osiguranju (1.909 ili 8,4%; 1.231 ili 6,9%), djelatnosti prijevoza, skladištenja i veza (1.754 ili 7,7%; 1.339 ili 7,5%). U građevinarstvu se dogodilo najviše nesreća sa smrtnim ishodom tj. 20 s udjelom od 32,3%, a slijede poljoprivreda, lov i šumarstvo te prerađivačka djelatnost s udjelom od 17,7% tj. s po 11 smrtna slučaja.

Ozljede na radu se prate i prema stopama odnosno prema broju zaposlenih u određenoj djelatnosti. U Hrvatskoj je u 2005. godini prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje bilo prosječno 1.450.057 aktivnih osiguranika što je porast od 2,7% u odnosu na 2004. godinu. Ukupna stopa ozljeda na radu u 2005. godini je 1.560,08/100.000 zaposlenih odnosno 1.233,40/100.000 za ozljede koje su se dogodile na samom radnom mjestu. U usporedbi s 2004. godinom ukupna stopa je nešto viša (2004. je iznosila 1.554,04/100.000 aktivnih osiguranika) dok je za ozljede na samom radnom mjestu najniža u protekle četiri godine (2004. - 1.249,96/100.000 aktivnih osiguranika; 2003. - 1.304,81/100.000; 2002. godine 1.330,74/100.000). Redoslijed specifičnih stopa na 100.000 zaposlenih s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) su nešto izmjenjene u odnosu na 2004. godinu. U 2005. godini ponovo se na prvom mjestu nalazi djelatnost poljoprivrede, lova i šumarstva sa stopom od 2.874,32/100.000 (2004. građevinarstvo sa stopom od 2.983,73/100.000); na drugom mjestu je građevinarstvo sa stopom od 2.798,63/100.000); slijedi sa stopom od 2.465,23/100.000 prerađivačka djelatnost; opskrba električnom energijom, plinom i vodom (1.910,06/100.000); rudarstvo i vađenje (1.884,28/100.000); prijevoz, skladištenje i veze (1.582,76/100.000); i dr. (Tablica 2).

Tablica 2. BROJ PRIJAVA OZLJEDA SAMO NA RADNOM MJESTU TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2005. GODINI

PODRUČJA DJELATNOSTI		BROJ PRIJAVA	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI
UKUPNO HRVATSKA		17.885	1.233,40
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	999	2.874,32
B	Ribarstvo	18	1.100,24
C	Rudarstvo i vađenje	99	1.884,28
D	Prerađivačka djelatnost	6.429	2.465,23
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	525	1.910,06
F	Građevinarstvo	2.423	2.798,63
G	Tgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	1.700	861,54
H	Hoteli i restorani	550	1.372,60
I	Prijevoz, skladištenje i veze	1.339	1.582,76
J	Financijsko posredovanje	151	435,65
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	538	679,64
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	1.231	1.098,71
M	Obrazovanje	442	478,89
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	880	1.149,68
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	559	1.281,08
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	2	307,22

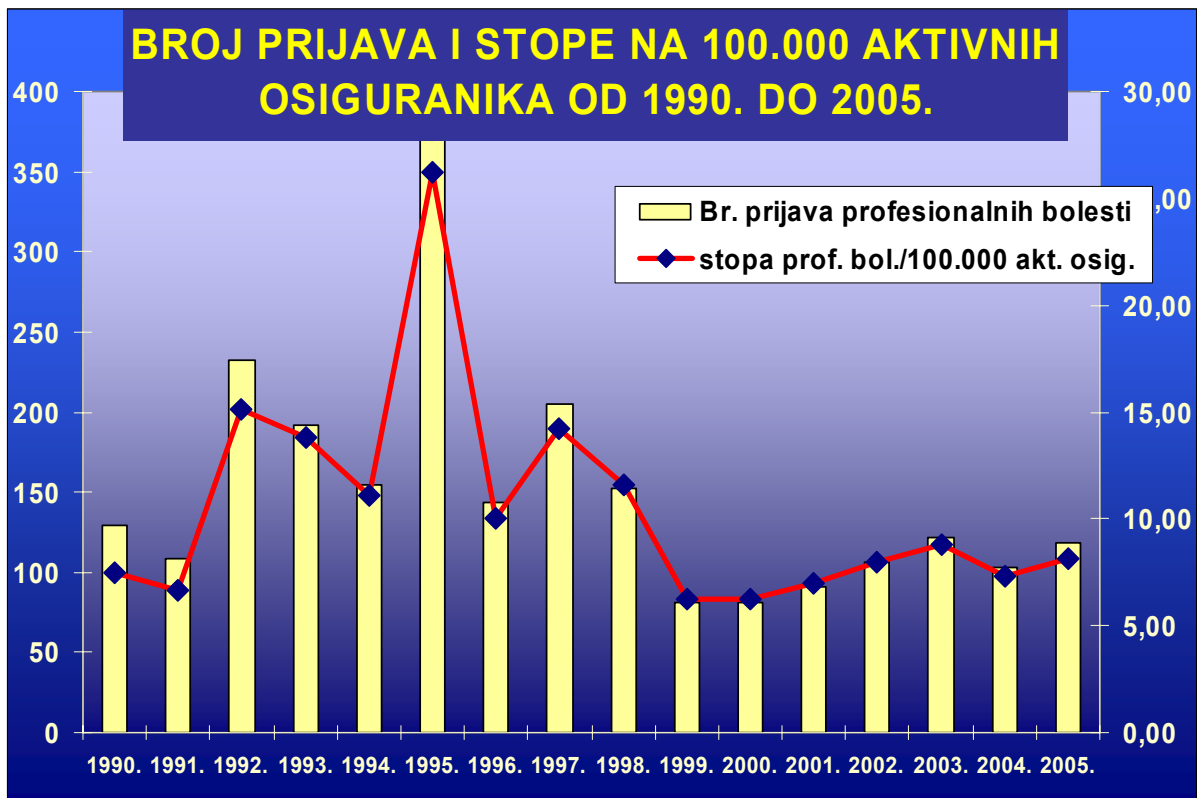
Izvor podataka: Individualna Prijava ozljede na radu

PROFESIONALNE BOLESTI U 2005. GODINI

Profesionalne bolesti se u Republici Hrvatskoj prate iz dva izvora: putem individualnih prijava o profesionalnoj bolesti koje se temeljem Pravilnika o uvjetima i postupku ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja s osnove ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 32/2003), prijavljuju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i na temelju prijave specijaliste medicine rada koji je dijagnosticirao i utvrdio profesionalnu bolest i izravno je dostavio u Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Profesionalne bolesti se kao i ozljede na radu prate u skladu s metodologijom Međunarodne organizacije rada (ILO).

Kretanje profesionalnih bolesti koje se obvezno u Republici Hrvatskoj prijavljuju od 1990. godine prikazano je na Slici 3.

Slika 3.

Sa 116 prijava profesionalnih bolesti u 2005. godini zabilježeno je povećanje u odnosu na 2004. godinu od 12,6%, ali ipak nije dostignuta razina iz 2003. godine (122).

U 2005. godini najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je s 45 prijava u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva, na drugom mjestu je prerađivačka djelatnost s 29 prijave (prethodne godine 46 prijave), slijedi zdravstvena zaštita i socijalna skrb (25 prijava); građevinarstvo s 5 prijava, a još 12 prijava odnosi se na ostale djelatnosti. (Tablica 4).

Tablica 4. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI TE STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI U 2005. GODINI

PODRUČJE DJELATNOSTI		Prijave profesionalnih bolesti	
		BROJ PRIJAVA	STOPA NA 100.000 AKTIVNIH OSIGURANIKA U DJELATNOSTI
UKUPNO HRVATSKA		116	8,00
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	45	129,47
B	Ribarstvo	0	0,00
C	Rudarstvo i vađenje	0	0,00
D	Prerađivačka djelatnost	29	11,12
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	0	0,00
F	Građevinarstvo	5	5,78
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	2	1,01
H	Hoteli i restorani	0	0,00
I	Prijevoz, skladištenje i veze	0	0,00
J	Financijsko posredovanje	0	0,00
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	0	0,00
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	4	3,57
M	Obrazovanje	4	4,33
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	25	32,66
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	2	4,57
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	0,00
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	0	0,00

Ukupna stopa oboljevanja u 2005. je 8,00/100.000 te je nešto veća u odnosu na 2004. (7,29/100.000) i 2002. godinu (7,98/100.000), ali i manja u odnosu na 2003. (8,78/100.000). Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost i značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva (2005:129,47/100.000; 2004:85,98/100.000) i zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (2005:32,66; 2004:15,99/100.000). Na trećem mjestu je prerađivačka djelatnost sa stopom od 11,12/100.000 što je smanjenje stope u odnosu na 2004. godinu (17,60/100.000), a slijedi građevinarstvo (5,78/100.000), ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti (4,57/100.000), obrazovanje (4,33/100.000), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (3,57/100.000) i trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu (1,01/100.000).

S obzirom na djelatnost u zaposlenika u poljoprivredi, lovstvu i šumarstvu najčešće su dijagnosticirana oštećenja uzrokovana vibracijama (75,5%) i oštećenje sluha (15,6%). U prerađivačkoj djelatnosti najčešće su zastupljene kožne bolesti (24,1%), kronične periartritične promjene uzrokovane kumulativnom traumom (20,7%) i bronhalna astma (17,2%). U zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi prevladavaju zarazne bolesti (84,0%) i maligne bolesti (8,0%), a u građevinarstvu kožne bolesti (80,0%) i kronične periartritične promjene uzrokovane kumulativnom traumom (20,0%). (Tablica 5.).

Tablica 5. Prijave profesionalnih bolesti u 2005. godini po područjima djelatnosti i dijagnozama iz Liste profesionalnih bolesti

Oznaka područja djelatnosti	Svega	Alergijski alveolitis	Bolesti uzrokovane benzenom, njegovim homolozima i derivatima	Bolesti uzrokovane drugim kemijskim spojevima	Bolesti uzrokovane halogenim derivatima alifatskih i aromatskih ugljikovodika	Bolesti uzrokovane vibracijama	Bronhalna astma	Kožne bolesti	Kronične periartritične promjene	Oštećenje sluha uzrokovano bukom	Plućne bolesti uzrokovane prašinom bronhokonstriktornog djelovanja	Pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane mineralnim prašinam	Rak različitih organa i organskih sustava	Trajne promjene na glasicama	Zarazne, parazitarne bolesti i zoonoze
	116	3	1	1	1	36	5	15	13	10	1	2	2	3	23
	%	2,6	0,9	0,9	0,9	31,0	4,3	12,9	11,2	8,6	0,9	1,7	1,7	2,6	19,8
A	45	3				34				7					1
D	29		1	1	1	2	5	7	6	3		2			1
F	5							4	1						
G	2								1		1				
L	4							1	3						
M	4								1					3	
N	25							1	1				2		21
O	2							2							

Legenda:

A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo
D	Prerađivačka djelatnost
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje
M	Obrazovanje
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti

U 2005. godini najčešće dijagnosticirane profesionalne bolesti su bolesti izazvane štetnim djelovanjem vibracija (36 slučajeva ili 31,0%). Na drugom su mjestu zarazne bolesti s 23 slučajeva ili 19,8%. Slijede bolesti koje su skoro dvostruko više u odnosu na 2004. godinu, a to su: kožne bolesti (15 slučajeva ili 12,9%) i kronične periartritične promjene (13 slučajeva ili 11,2%). Oštećenje sluha uzrokovano štetnim djelovanjem buke prijavljeno je u jednakom broju kao i prethodne godine (10 slučajeva ili 8,6%). U pet slučajeva (4,3%) prijavljena je bronhalna astma, a u tri su dijagnosticirane trajne

promjene na glasnicama (2,6%). Dok su prethodnih godina visoko drugo mjesto zauzimale pneumokonioze one su u 2005. godini prijavljene u samo 2 slučaja (1,7%) kao i zloćudne bolesti različitih organa i organskih sustava. Na samom začelju s jednom prijavom nalaze se: bolesti uzrokovane halogenim derivatima alifatskih i aromatskih ugljikovodika; bolesti uzrokovane benzenom, njegovim homolozima i derivatima ili drugim cikličkim spojevima; bolesti uzrokovane drugim kemijskim spojevima za koje je dokazana veza između izloženosti i bolesti i plućne bolesti uzrokovane prašinom bronhokonstriktornog djelovanja. (Tablica 6).

Tablica 6. BROJ PRIJAVA PROFESIONALNIH BOLESTI PREMA DIJAGNOZAMA IZ LISTE PROFESIONALNIH BOLESTI 2004.

<i>Šifra prema Listi prof. bolesti</i>	<i>Dijagnoze prema listi profesionalnih bolesti</i>	Broj prijava
	UKUPNO	116
21	Bolesti uzrokovane halogenim derivatima alifatskih i aromatskih ugljikovodika	1
22	Bolesti uzrokovane benzenom, njegovim homolozima i derivatima ili drugim cikličkim spojevima	1
27	Bolesti uzrokovane drugim kemijskim spojevima za koje je dokazana veza između izloženosti i bolesti	1
28	Oštećenje sluha uzrokovano bukom	10
29	Bolesti uzrokovane vibracijama (oštećenje mišića, tetiva, kostiju, zglobova, kralješnice, perifernih žila i perifernih živaca)	36
31	Kronične periartritične promjene (tendovaginitis, epikondilitis, burzitis, sindrom karpalnog kanala) uzrokovane kumulativnom traumom	13
36	Pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane mineralnim prašinama	2
38	Plućne bolesti uzrokovane prašinom bronhokonstriktornog djelovanja	1
39	Bronhalna astma	5
40	Alergijski alveolitis	3
41	Trajne promjene na glasnicama (čvorići i/ili fibrozacija vibratornog dijela glasnica)	3
42	Kožne bolesti	15
43	Zarazne, parazitarne bolesti i zoonoze zadobivene na poslu pri kojem postoji rizik od kontaminacije	23
44	Rak različitih organa i organskih sustava	2

Profesionalne bolesti u 2005. godini najčešće su bile dijagnosticirane kod radnika koji su na radnom mjestu bili izloženi štetnosti 21 i više godina (46,6%), zatim slijede oni s 16-20 godina (17,2%) i 6-10 godina (14,7%). Čak 11,2% profesionalnih bolesti nastalo je kao posljedica izloženosti kraće od 6 godina, a najmanji postotak u 2005. godini odnosio se na izloženost od 11-15 godina (10,3%). (Tablica 7).

Tablica 7. Profesionalne bolesti s obzirom na djelatnost i duljinu izloženosti štetnosti

Izloženost	> 6 god.	6-10 god.	11-15 god.	16-20 god.	21 god. >	Ukupno
<i>Djelatnost</i>						
A - Poljoprivreda, lov, šumarstvo	2	6	2	10	25	45
D - Prerađivačka djelatnost	4	3	3	7	12	29
F - Građevinarstvo	2	0	1	0	2	5
G - Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	0	2	0	0	0	2
L - Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	0	0	0	2	2	4
M - Obrazovanje	0	0	0	0	4	4
N - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	5	6	6	1	7	25
O - Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	0	0	0	0	2	2
Ukupno	13	17	12	20	54	116

S obzirom na spol oboljeli su u 63,8% muškarci, a u 36,2% žene. Muškarci oboljeli od profesionalne bolesti zaposleni su najčešće u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva (60,8%), prerađivačkoj djelatnosti (21,6%) i zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (6,8%). Žene najviše oboljevaju u prerađivačkoj djelatnosti (31,0%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (47,6%) i obrazovanju (7,1%).

DEFINICIJE

U skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju (NN 102/98).

Ozljeda na radu je:

- ◆ **ozljeda** osiguranika izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem, te ozljeda nastala naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkoga stanja organizma, ako je takva ozljeda uzročno vezana uz obavljanje poslova na kojima radi,
- ◆ **bolest** osiguranika koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnoga slučaja ili više sile za vrijeme rada,
- ◆ **ozljeda** nastala na redovnom putu do posla i s njega, na službenom putu ili putu radi obavljanja posla,
- ◆ **ozljeda** učenika i studenata na dodiplomskom studiju nastala za vrijeme praktične nastave, odnosno za vrijeme stručne prakse kod poslodavca,
- ◆ **ozljeda** nanesena u vezi s korištenjem prava na zdravstvenu zaštitu i pravom na profesionalnu rehabilitaciju,
- ◆ **ozljeda** nastala na način predviđen u točki 1. koju osoba pretrpi u vezi s prethodnim utvrđivanjem zdravstvene sposobnosti, kada je to prema zakonu obvezno prigodom zasnivanja radnog odnosa.

Profesionalna bolest je:

određena bolest izazvana dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima u skladu s listom profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjetima pod kojim se smatraju profesionalnim bolestima što je određeno posebnim zakonom.

Literatura

1. Godišnje izvješće o ozljedama na radu za 2005. godinu, Hrvatski zavod za javno zdravstvo – interni podaci lipanj 2006.
2. Godišnje izvješće o profesionalnim bolestima za 2005. godinu, Hrvatski zavod za javno zdravstvo – interni podaci svibanj 2006.
3. Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis 1996 – 2004. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zagreb, 1997 - 2005.
4. Zakon o zdravstvenoj zaštiti. NN 121/2003.
5. Zakon o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98)
6. Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 102/98)
7. Izvješće o stanju i radu u zdravstvu Republike Hrvatske 1990 – 1994, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb 1991 - 1995.